

Innhold

Forord	5
Kapittel 1	
Rammen om faglig inkludering	13
Prinsipper for opplæring	13
Bakgrunn for prinsippet om en inkluderende skole	14
Inkludering som fenomen	16
Dimensjoner av inkludering	18
Organisatorisk inkludering	19
Prosjektet faglig inkludering	20
Bakgrunn for prosjektet	20
Metode	21
Utvalg og etiske refleksjoner	22
Elevs stemmer	24
Faglig inkludering	25
Læringsmiljø	26
Læringsmotivasjon	27
Tilpasning av opplæringen	27
Vurdering	28
Faglig inkludering i et elevperspektiv	29
Til refleksjon	29
Kapittel 2	
Læringsmiljø	30
Læring og læringsmiljø	31
Læringsstrategier	31
Læringsstil	32
Læringsmiljø	33
Inkluderende læringsmiljø	34

Elevkunnskap	36
Klasseledelse	38
Psykososialt læringsmiljø	39
«Ansvar for at alle føler seg ønsket»	40
«Føler egentlig at jeg ikke passer inn i klassen»	40
«Jeg har jo kompisene mine her»	41
Relasjonskompetanse	42
«Komfortabel med de lærerne jeg synes er snill»	43
«Jeg blir litt for selvopptatt når jeg bare ønsker å jobbe»	43
Klassifisering og stigma - den panoptiske virkningen	44
Den panoptiske virkningen	45
Klassifisering	46
«Han er liksom bare snill»	46
«Jeg vet at de har så mye å gjøre»	48
«De som ligger på et lavere nivå, de har et opplegg for seg selv» ..	48
«Du har ei gruppe som ligger under deg faglig»	49
«... jobber bedre i gruppe med folk jeg vil være med, liksom»	50
Stigma	50
«Da var jeg veldig flink, faktisk»	52
«Kanskje det å være redd for å si noe feil»	54
«Så blir jeg liksom kalt den smarte»	55
Selvverd	56
«For når en vet noe, føler en seg smart»	58
«... motiverer det deg til å fortsette å jobbe ...»	58
Elevstemmer på tvers	59
Faglig fellesskap for de få?	59
Klassifiseringens makt	61
Oppsummering	62
Til refleksjon	63

Kapittel 3

Læringsmotivasjon	65
Læring	65
Motivasjon	68
Indre og ytre motivasjon	68
Prestasjon, mestring og angsten for å mislykkes	70
Prestasjonsmotivasjon	70
Mestringsmotivasjon	71
Motivasjon for å unngå å mislykkes	72

Elevstemmer om motivasjon	73
Indre motivasjon	73
«Det er ikke noe galt med meg, jeg må bare få motivasjon»	73
«Det er morsomt å lære nye ting»	75
Relasjoner	76
«Jeg blir som en ressurs»	76
«Det er liksom ekstra strengt»	77
Gruppearbeid	78
«Jeg er bare den som sitter der»	78
«Da motiverer det deg til å fortsette å jobbe»	78
Elevstemmer på tvers	79
Motivasjon endres over tid	79
Yte over eller under sitt potensial	80
Faglig inkludert?	81
Oppsummering	83
Til refleksjon	84

Kapittel 4

Tilpassing av opplæringen	85
Tilpasset opplæring	86
Fire prinsipper	87
Kjennetegn	88
Elevstemmer om tilpasset opplæring	90
Læremidler	91
«Det er jo boka som bestemmer»	91
Arbeidsmåter	93
«Hva annet er det å gjøre enn å lese og skrive?»	93
Lekser	94
«Jeg får ikke til, så jeg orker ikke»	95
«Når skolen er ferdig, så er skolen ferdig»	95
«... da gjør jeg de heller i friminuttene»	96
Ulik progresjon	97
«Dumt at vi bare har en uke på å lære det»	97
«Det føles som bortkastet tid»	98
Akselerasjon	99
Dybdelæring	100
Berikelse	100
Samarbeidslæring	101
«...det er mer hvor artig det er å jobbe med dem»	102

«Du blir trukket ned i faget»	103
«Bli flinkere, ikke være hjelpelærer»	105
«I gruppearbeid tar jeg en lederrolle»	106
Segregert tilbud	107
«Det ble nesten for lett»	107
«Vil ikke bli sett på som den som ikke kan»	108
«Man må være innom PPT»	109
«Differensiering gjelder ikke for meg»	110
Elevstemmer på tvers	110
Er tilpasset opplæring et tilbud for alle elever?	111
Tilpasning for elever med stort læringspotensial	111
Relasjonen mellom tilpasset opplæring og spesialundervisning	112
Spesialundervisning og elever med stort læringspotensial	114
En skole for middels måloppnåelse?	115
Kan en negativ spiral snus?	117
Oppsummering	118
Til refleksjon	119

Kapittel 5

Vurdering	120
Formelle krav til vurdering	121
Formål	121
Kompetansemål	122
Karakterer	122
Ulike vurderingsformer	123
Formativ og summativ vurdering	124
Vurdering av, for og som læring	124
Undervisvurdering og sluttvurdering	125
Sluttvurdering	126
Undervisvurdering	127
Halvårlig undervisvurdering	128
Jevnlig dialog	129
Elevstemmer om vurdering	129
Vurderingspraksiser	130
«Det er jo å følge med i timene og gjøre noe»	130
«Man får ikke gått i dybden i hva man kan»	132
Ønsket vurdering	132
«Egenvurdering? Ja det har jeg hørt om ...»	133

«Jeg liker aller mest å få tilbakemeldinger der jeg får beskjed om hva jeg kan forbedre»	134
«Ser hva jeg kunne gjort bedre»	135
Vurdering for tilpasset opplæring	136
«Jeg får si at jeg synes jeg burde komme så langt i noe»	137
«Da vet jeg hva jeg kan gjøre for å forbedre meg»	138
Elevstemmer på tvers	139
Er vurderingspraksisen kun et individuelt ansvar?	139
Har vurderingen faglig nytteverdi for elevene?	140
Oppsummering	142
Til refleksjon	144

Kapittel 6

Faglig inkludering i et elevperspektiv	145
Inkluderingsforståelse	145
Faglig inkludering	146
Et positivt og godt læringsmiljø	147
En høy læringsmotivasjon	149
En godt tilpasset opplæring	149
En vurdering som fremmer læringsprosessen	151
Oppsummering	153

Referanser	157
-------------------------	-----

Stikkord	165
-----------------------	-----